

OSVRT NA PRIRUČNIK «RADNA OPREMA»

Priručnik „Radna oprema – komentar Pravilnika o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme«, autora Srečka Alerića, namijenjen je svima koji se u svojem radu susreću s radnom opremom ili su vlasnici radne opreme s kojom radnici upravljaju. Također je namijenjen i proizvođačima radne opreme.

Temeljna podloga za pisanje priručnika bio je Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme koji je objavljen u Narodnim novinama, br. 21 od 18. veljače 2008., a stupio je na snagu osmog dana od dana objave, dok se odredbe članaka 128. do 143. počinju primjenjivati nakon godinu dana od dana stupanja na snagu. Pod radnom opremom se prvenstveno podrazumijevaju:

- strojevi i uređaji
- postrojenja
- sredstva za prijenos i prijevoz tereta i alati
- skele i druga sredstva za povremeni rad na visini.

Člankom 1. Pravilnika uređuje se obveza poslodavca i radnika u svezi s radnom opremom u uporabi, odnosno kako bi se ona upotrebljavala u skladu s propisanim tehničkim normativima. Uporaba radne opreme u smislu Pravilnika podrazumijeva svaku radnu aktivnost koja

obuhvaća radnu opremu kao što je: pokretanje ili zaustavljanje, njezina uporaba, održavanje, popravak, premještanje, preinaka kojom se ne mijenja njezina funkcionalnost, posluživanje, servisiranje i čišćenje. Prema autoru priručnika, tehnički normativi koji propisuju uvjete pod kojima se može proizvoditi te upotrebljavati radna oprema utvrđuju mnoga pravila ponašanja sudionika u proizvodnji i uporabi radne opreme kao što su:

- tehnički normativi za proizvodnju radne opreme
- tehnički normativi za pravilnu uporabu radne opreme
- tehnički normativi koji se primjenjuju na radnoj opremi, a koji sprečavaju ozljede radnika koji rukuju tom radnom opremom
- tehnički normativi za utvrđivanje ispravnosti ili neispravnosti radne opreme.

Drugim stavkom članka 1. Pravilnika utvrđuje se da se na radnu opremu ugrađenu u građevine primjenjuju i odredbe posebnih propisa kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja. Držeći se tih osnova, autor je nastojao svaki članak prokomentirati određenim odredbama drugih zakona, pravilnika, odnosno pojedinih tehničkih normativa.

Priručnik se sastoji od 6 poglavlja Pravilnika:

1. Osnovne odredbe
2. Opće obveze poslodavca u svezi s radnom opremom
3. Opće obveze rukovatelja radnom opremom
4. Zahtjevi poslodavca i radnika pri uporabi radne opreme
5. Dodatni zahtjevi za uporabu radne opreme
6. Završne odredbe.

Svaki članak je otisnut podebljanim slovima, a ispod njega se nalazi komentar autora. Komentar je popraćen odgovarajućim slikama i skicama kako bi sam tekst bio razumljiviji. Nadalje, komentar je u pojedinim člancima popraćen pojedinim tehničkim normama.

Na kraju priručnika u PRILOGU nalazi se popis zakona (Z), pravilnika (P) i tehničkih normativa (TN) kojima se autor služio, odnosno čije dijelove je u tekstu navodio. Svaki od njih nosi svoj redni broj pod kojim se spominje u tekstu. Svjedoci smo čestih promjena zakonskih propisa, pravilnika te prihvaćanja novih tehničkih propisa, te se ovim pristupom njihova navođenja u tekstu dobilo na dugotrajnijoj valjanosti priručnika, odnosno jednostavnijom promjenom zastarjelih propisa novima (izmjena samog priloga, bez utjecaja na sadržaj priručnika).

Važno je još spomenuti da se stupanjem na snagu Pravilnika o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme (N.N., br. 21/08.) prestaju primjenjivati, kao priznata pravila, odredbe Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđu za rad (Službeni list SFRJ, br. 18/91.), kao i odredbe drugih priznatih pravila i propisa o uporabi radne opreme koji su u suprotnosti s odredbama ovog Pravilnika. S time ovaj priručnik zamjenjuje knjigu «Strojevi i uređaji - komentar Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na strojevima i uređajima s tehničkim normativima i hrvatskim normama» izdanu 1996. godine.

Ne treba zaboraviti da je poslodavac dužan svoju radnu opremu držati ispravnu i sigurnu za rad radnika za sve vrijeme njezine uporabe. Ista ta radna oprema mora biti u takvom stanju da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, imovinu i prirodni okoliš, a o čemu je poslodavac dužan brinuti od trenutka izbora i nabave radne opreme do trenutka njezinog stavljanja izvan uporabe.

Osnovna namjena ovog priručnika je u tome da se pojasne obveze poslodavca i radnika koji rade s tom radnom opremom (narudžbu možete naći na zadnjim stranicama časopisa u Novim izdanjima).

*Damir Čolja, dipl. ing. stroj.
ZIRS d.d., Zagreb*